

ת"פ 47147/07/20 - מדינת ישראל נגד אבלינה הדסה פלד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

10 מאי 2022

ת"פ 47147-07-20

לפני כבוד השופט בני שגיא, סגן נשיא

מדינת ישראל

המאשימה:

על-ידי ב"כ עו"ד ירון זאבי

נגד

הנאשמת:

אבלינה הדסה פלד

על-ידי ב"כ עו"ד אורלי פרייזלר

גזר דין

כללי

1. הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בחמש עבירות של גניבה בידי מורשה, לפי סעיף 393(3) יחד עם סעיף 383(א)(2) לחוק העונשין תשל"ז-1977. הודאת הנאשמת ניתנה במסגרת הסדר טיעון, בגדרו תוקן כתב האישום (בין היתר, באופן של מחיקת האישום השלישי) אך מבלי שגובשה הסכמה לעניין העונש. עובר לשמיעת הטיעונים הופנתה הנאשמת לשרות המבחן, והתסקיר מונח על שולחני.

2. כתב האישום המתוקן מחזיק חמישה אישומים המתארים מסכת אירועים במסגרתם גנבה הנאשמת, שהייתה עורכת דין פעילה וניהלה משרד העוסק בתחום הנזיקין, את כספי לקוחותיה. העבירות בוצעו בין השנים 2009 עד 2016, וסך כל הכספים שגנבה הנאשמת מלקוחותיה עמד על 1,220,503 ₪, כאשר הנאשמת השתמשה בכספים אלה לצרכיה האישיים.

עניינו של האישום הראשון, בהסדר פשרה שגובש בין המתלונן ויטלי (שיוצג על-ידי הנאשמת) לבין חברת הביטוח, בגדרו העבירה חברת הביטוח לנאשמת (לטובת ויטלי) סכום של 365,000 ₪. הנאשמת הייתה זכאית, כשכר טרחה, לחלק קטן מסכום זה, וגנבה מויטלי את היתרה בסך **318,025 ₪**. עוד צוין כי הנאשמת כלל לא ידעה את ויטלי בדבר הסדר הפשרה שגובש בשנת 2009, ורק בשנת 2017, כאשר פנה ויטלי לבית המשפט, התברר לו כי נחתם הסכם, כאמור. ויטלי פנה פעמים רבות לנאשמת, אולם זו דחתה אותו בתואנות שונות, ולא העבירה אליו את כספי הפיצוי.

עניינו של האישום השני, בשכירת שירותיה של הנאשמת על-ידי המתלוננת ליאת, על-מנת שהנאשמת תייצגה בתביעת ביטוח הקשורה לתאונת דרכים אותה עבר בנה הפעוט שהיה בן 4 בזמן התאונה. עובר ליום 11.10.11 הושג הסכם פשרה בין הנאשמת (בכובעה כמייצגת את ליאת ובנה הפעוט) לחברת הביטוח, במסגרתו סוכם כי חברת הביטוח תפצה את הבן הפעוט בסך של 1,030,000 ₪.

ל. ביום 10.11.11 נתן בית המשפט המחוזי תוקף של פסק דין להסכם הפשרה, ואישר העברת סך של 100,000 ₪ מכספי הפיצוי לבן הפעוט. הנאשמת טענה בפני ליאת כי על-פי חוק נאסר עליה להעביר לידיה את כספי הפיצוי עד אשר הבן יחצה את גיל 18, והסבירה כי הכספים יישמרו על-ידיה בנאמנות. ביום 30.11.11 הועברו כספי הפיצוי לחשבון העסקי של הנאשמת, ובהמשך, העבירה הנאשמת לליאת סך של 100,000 ₪ בהתאם לפסיקת בית המשפט. באותו היום הפקידה הנאשמת סך של 800,000 ₪ מתוך כספי הפיצוי לפיקדון הרשום על-שמה, ולאורך השנים, במספר מועדים, שלחה יד בכספי הפיצוי, והשתמשה בו לצרכיה האישיים. כאשר הגיע הבן הפעוט לגיל בגרות, פנתה ליאת אל הנאשמת, וביקשה לקבל את יתרת כספי הפיצוי, ואילו הנאשמת דחתה אותה בתואנות שונות. במעשיה המתוארים לעיל, גנבה הנאשמת מתוך כספי הפיצויים סך של **797,439 ₪**.

עניינו של האישום הרביעי, בגניבת סך של **11,423 ₪**, וזאת מתוך כספי הפיצוי שצריכה הייתה לקבל המתלוננת ענבל (שיוצגה על-ידי הנאשמת). סכום הפיצוי הכולל בסך 13,110 ₪ הופקד בחשבונה העסקי של הנאשמת, בהתאם להסכם הפשרה שקיבל תוקף של פסק דין כבר ביום 2.2.17, אולם הנאשמת לא העבירה לה את כספי הפיצוי, ודחתה את פניותיה בתואנות שונות.

עניינו של האישום החמישי, בגניבת סך של **60,961 ₪**, וזאת מתוך כספי הפיצוי שצריכה הייתה לקבל המתלוננת חנה (שיוצגה על-ידי הנאשמת). סכום הפיצוי הכולל בסך 70,000 ₪ הופקד בחשבונה העסקי של הנאשמת, בהתאם להסכם הפשרה שקיבל תוקף של פסק דין כבר ביום 1.12.16, אולם הנאשמת לא העבירה לה את כספי הפיצוי, ודחתה את פניותיה בתואנות שונות, ועשתה שימוש בכסף לצרכיה האישיים.

עניינו של האישום השישי, בגניבת סך של **32,625 ₪** מתוך כספי הפיצוי להם היה זכאי המתלונן ערן, ששכר את שירותיה של הנאשמת על-מנת שזו תייצגו בתביעה נגד חברת הביטוח בגין נזקי גוף. ביום 31.7.14 ניתן פסק דין בתביעה אשר חייב את חברת הביטוח לשלם לערן ולאדם נוסף, פיצויים בסך 92,625 ₪. הפיצויים הופקדו בחשבונה העסקי של הנאשמת (בשלושה תשלומים, כשהאחרון ביום 31.1.16), אולם זו העבירה לערן סך של 60,000 ₪ מתוכם, וגנבה סך של 32,625 ₪.

ראיות הצדדים לעונש ותסקיר שרות המבחן

הצהרות נפגעי העבירה

3. **מהצהרת נפגע העבירה ויטלי,** עולה כי הכספים שנגנבו על-ידי הנאשמת היו כספי פיצויים בגין תאונת דרכים קשה בה היה מעורב, ומעשי הנאשמת גרמו לו לתסכול ובושה על שנתן בה אמון. עוד צוין בהצהרה כי מאז התאונה, ועל-מנת לממן את מחייתו, עובד ויטלי ככוח עזר בבית חולים, כמעט בכל ימות השבוע, ובמשמרות כפולות, כאשר חלום רכישת הדירה התפוגג, משהבין כי לא יקבל לידיו את

הפיצויים ששולמו עבורו. עוד צוין, כי התנהלות הנאשמת הובילה לפגיעה באמון בעורכי הדין ובמערכת המשפט בישראל.

מהצהרת נפגעת העבירה ליאת, עולה כי בנה הפעוט נפצע קשה בתאונת דרכים, ועבר שני ניתוחי ראש. אותה תקופה, מטבע הדברים, הייתה תקופה משברית, כאשר היא ובן-זוגה נתנו אמון מלא בנאשמת. לאורך השנים הוציאה המתלוננת הוצאות רבות לצורך הליכים טיפוליים שונים, ובהם טיפולים רגשיים ושיקומיים. הנאשמת "משכה" אותם, הולכה אותם שולל, בטענה כי ניתן להעביר את הכספים לטובת הטיפולים השונים, רק עם הגיעו של הילד לגיל 18, וזאת כאשר לאורך כל התקופה גנבה את הכספים לצרכיה האישיים. בשלב מסוים, הבינה המתלוננת כי הנאשמת רימתה אותה ושיקרה לה, וכאשר הצליחה לאתר אותה במקום עבודתה החדש, היא צחקה וחיכה אליהם בפנים, ואמרה להם שכנראה יצטרכו לעבוד קשה מאוד כדי להרוויח את הכסף שהיה אמור בנם לקבל. מאז איבדה ליאת את האמון בבני אדם, עברה לילות ארוכים של בכי וכאב, התמוטטות עצבים, וכן קושי בתפקוד בבית ובעבודה.

מהצהרת נפגעת העבירה חנה, עולה כי במהלך התקופה, ניסתה לברר עם הנאשמת מה עלה בגורל התביעה, כאשר הנאשמת דחתה בתירוצים שונים (איבוד מסמכים, המתנה לשיק שנשלח בדואר ועוד), ורק כאשר פנתה מיוזמתה אל חברת הביטוח, התברר כי הנאשמת קיבלה את מלוא הכסף כשנה וחצי קודם לכן. הוסבר כי מעשיה של הנאשמת גרמו למתלוננת עוגמת נפש, סבל ופגיעה נפשית, ואף סיכלו את רצונה לסייע לבנה ברכישת דירה.

מהצהרת נפגע העבירה ערן, עולה כי לאורך התקופה הרלוונטית חש כי הנאשמת "מושכת זמן" על-מנת לסכל מעקב אחר הכסף שהועבר אליה לטובת הפיצוי. נפגע העבירה ציין כי הוא מקווה כי הנאשמת תישא בעונשה, שכן התנהגותה ניצלה תמימות וחוסר ידע, ואף פגעה באמון שרחש למערכת המשפט.

4. מהתסקיר שהוגש עולה כי הנאשמת, בת 75, גרושה, אם לשתי בנות וסבתא לנכדים, מתגוררת כעת בדירת חדר שכורה ברמת-גן, ומאז חודש מאי 2021 עובדת במוקד טלפוני תמורת שכר של 4,000 ₪ ומתקיימת מסכום זה וכן מקצבת זקנה. הנאשמת ציינה כי סגרה את משרדה בשנת 2017 ואינה עוסקת בעריכת דין מאז (במהלך שנת 2021 נשלל רישיונה לצמיתות). הנאשמת תיארה אורח חיים אמיד במשך שנים, והדגישה את הפער בין חייה היום לבין חייה בעבר. הנאשמת אינה בקו הבריאות, אובחנה כלוקה בסוכרת וזקוקה לזריקות אינסולין ומעקב רפואי. עוד עולה מהתסקיר כי הנאשמת נישאה פעמיים והתגרשה, לאורך השנים נשאה בנטל המרכזי בכל הנוגע לפרנסה וגידול הילדים, וזאת לאחר שפתחה בשנת 1980 משרד עצמאי העוסק בתביעות נזיקין ותאונות דרכים. הנאשמת קיבלה אחריות על ביצוע העבירות, וציינה כי נטלה את הכספים בתקופות בהן לא הייתה לה עבודה רבה, ומתוך הנחה, כי תוכל להשיב כספים אלה בהמשך. צוין כי הנאשמת מודעת לאובדן הכלכלי ועוגמת הנפש שנגרמו למתלוננים, כמו גם לחוסר האמון שהתנהלותה יצרה עבורם אל מול עורכי דין אחרים.

שרות המבחן התרשם כי מעבר לאמירות אודות קשייה והבושה שחשה, נראה כי האפקט הרגשי שטוח, והנאשמת מתקשה להעמיק ולבטא כאב. עוד צוין כי תגובותיה מגיעות ממקום שכלתני, והסבריה קונקרטיים ומרוחקים. שרות המבחן סקר את גורמי הסיכון להישנות העבירות אל מול גורמים שיש בהם כדי לייצר שיקום, וציין כי נראה שאין מנוס מהטלת ענישה קונקרטית משמעותית, אך זאת תוך התחשבות בגילה, קשייה הרפואיים ומצבה הכלכלי של הנאשמת.

5. מהמסמכים הרפואיים שהוגשו (נע/1) עולים קשיים רפואיים המאפיינים את גילה של הנאשמת ובהם מחלת הסוכרת. עוד עולה, כי בחודש אפריל 2020 נחבלה הנאשמת בכף רגלה, ונזקקה לקיבוע וסד.

טיעוני הצדדים לעונש

6. התובעת, עו"ד ירדן זאבי, עמדה על התנהלותה הפסולה והעבריינית של הנאשמת, על הערכים המוגנים שנפגעו, ועל מסכת העובדות הקונקרטיות בכל אחד מהאירועים, שהיא, כך הוסבר, בבחינת עולם ומלואו עבור קורבן אותה עבירה. נטען כי המעשים היו מתוכננים, בוצעו לאורך זמן, כאשר מסכת המרמה הפסיקה אך ורק נוכח תושיית המתלוננים שהגיעו להתלונן בתחנת המשטרה.

וכך, בין היתר, ציינה התובעת: **"אותן נסיבות חמורות שעמדתי עליהן של ביצוע העבירה הכל-כך מכוערת, היא פגיעה פגיעה קשה ועמוקה ביחסים שבין לקוח לבין עורך דין, שכאמור, מושתת על יחסי אמון. הרי אדם שם את מיטב כספו על-מנת שעורך דינו יקדם עבורו את האינטרסים, ולא מתוך מחשבה שיקח את הכסף אליו. הפגיעה היא לא ספציפית בין המתלונן לבין הנאשמת אלא פגיעה רחבה יותר בציבור של לקוחות ועורכי הדין. שילוב של אותם ערכים שנפגעו יחדיו, מגלם חומרה יתרה שחייבת לקבל ביטוי בענישה"** (פרו' עמ' 14 ש' 18).

התובעת הפנתה לפסיקה רלוונטית, ובהינתן כלל השיקולים, עתרה למתחם ענישה הנע בין שלוש שנות מאסר לשבע שנות מאסר.

באשר למיקום הנאשמת, נטען כי יש מקום למקם את הנאשמת בשליש העליון של המתחם, ולהשית עליה שש שנות מאסר. הוסבר כי הנאשמת לא החזירה (ואין ביכולתה) ולו חלק קטן מסכומי הגניבה, ואין לראות באורח החיים הנורמטיבי שניהלה עד ביצוע העבירות, כנתון ממתן, שכן מדובר בנסיבה "קבועה" בעבירות המבוצעות על-ידי עורכי דין.

7. הסנגורית, עו"ד אורלי פרייזלר, ביקשה לראות את התנהלות הנאשמת כסוג של "כדור שלג", אשר תחילתו בהסתבכות כלכלית בשנת 2009, וסיומו בשנת 2016 עת נחשפה הפרשה. צוין כי הנאשמת הצליחה מקצועית, אך בשלב מסוים המשרד הפסיק להרוויח, והנאשמת התקשתה לכסות את הוצאות מחייתה וגידול ילדיה. בשלב זה, החלה הנאשמת ליטול סכומים מסוימים מכספי הלקוחות, אך זאת תחת

ההנחה כי כספי לקוחות אחרים יתקבלו בהמשך, ויהא ביכולתה להשיב את הכספים לכל הלקוחות. בשלב מסוים ועל-מנת לצמצם בהוצאות, הנאשמת סגרה את משרדה בתל-אביב, והחלה לנהל מדידת מגוריה, אך גם זאת ללא הועיל, והיא מצאה עצמה בגיל 60 חסרת יכולת לכלכל את עצמה, ולתפעל את המשרד. הוסבר כי הנאשמת מביעה צער עמוק על מעשיה, והיא מתגוררת כיום בדירת חדר, ומתפרנסת בעיקר מקצבת זקנה.

וכך ציינה הסנגורית: **"עצוב שאדם מגיע בזקנתו לאן שהגיעה הנאשמת. אין על כך מחלוקת. אבל, זה מה שקרה, ועל זה היא נותנת את הדין היום, הנאשמת מבינה את זה, וחבל שאנשים בשולי חייהם מגיעים לאנשים שהם מגיעים, אבל אם אפשר לומר דבר אחד, בצורה חד משמעית, הנאשמת עבדה כל ימי חייה, כפי שפירטתי לעיל. זה מעולם לא היה כסף כדי לא לעבוד או לשם תאוות בצע, אלא כדור שלג שלא הצליחה להשתלט עליו. לו הייתה מפסיקה לעבוד בגיל 50 וחיה מקצבת ביטוח לאומי או מעבודה אחרת של שכר מינימום, לא היה קורה כלום. אבל היא עבדה עם משרד וחשבה כל רגע שתצליח, כי תיק יגיע ועוד חב' ביטוח תשלם והיא תצליח לפתור את הבעיות"** (פרו' עמ' 17 ש' 24).

עוד עמדה הסנגורית על העובדה שרישיון עריכת הדין של הנאשמת נשלל, על ההתדרדרות במצבה הבריאותי, ועל מערכת היחסים המורכבת המתנהלת מול שתי בנותיה. הוסבר בהקשר זה, כי חידוש הקשר עם אחת הבנות, והשהייה עם נכדיה, הם הסעד הנפשי היחיד שיש לנאשמת.

בהתייחס למתחם הנטען על-ידי התביעה, צוין כי מדובר במתחם חמור יתר על המידה, שאינו עומד בקנה אחד עם מספר פסקי דין שעסקו בעבירות דומות שבוצעו על-ידי עורכי דין, אך בסכומים משמעותיים הרבה יותר. מכאן, ולשיטת הסנגורית, ניתן לקבוע מתחם אשר הרף התחתון שלו עומד על תקופת מאסר בת מספר חודשים שניתן לרצות בעבודות שירות, ויש להשית על הנאשמת עונש המשקף את חלקו התחתון של המתחם.

הנאשמת בדברה האחרון, הביעה צער על מעשיה, וציינה את הדברים הבאים: **"צר לי מאוד על הלקוחות שלא קיבלו את כספם. בשום שלב, לא חשבתי שהייתה לי כוונה לגנוב אלא חשבתי שאוכל לכסות את החוב ולהתגלגל עם זה, והדבר לא קרה. אני מאוד מצטערת שאני גומרת את החיים בצורה זו, לאחר 40 שנות עריכת דין. מאוד צר לי באמת על כל הלקוחות האלה שנפגעו. היו עוד עשרות לקוחות שלא נפגעו במשך השנים, ואין לי מה להוסיף. אני חשה בושה גדולה מאוד על מה שקרה. ניתקתי קשר עם כולם, עם כל החברים מהעבר. אני מתרכזת היום בנכדים, עובדת 8 שעות ביום ומשתכרת 4000 ₪ ובנוסף קצבת זקנה ושכ"ד הוא 3,500 ₪"** (פרו' עמ' 22 ש' 22).

קביעת מתחם העונש ההולם

8. לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי יש לראות את התנהלותה של הנאשמת, הגם שהיא פרושה על מספר אישומים ועל פני מספר שנים, ככזו המקיימת את מבחן הקשר ההדוק, כפי שנקבע בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) וכן בע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל (3.9.2015).

משכך, ראיתי להתייחס לכלל האישומים כ"אירוע אחד" לצורך קביעת מתחם העונש ההולם.

9. ארבעה פרמטרים מרכזיים משפיעים על מתחם העונש ההולם:

הפרמטר הראשון - רכיב הפרת האמון שהיה שלוב במעשיה של הנאשמת, אשר קיבלה את הכספים לידיה מתוקף תפקידה כמייצגת קורבנות העבירה ועל-מנת שתשמש "צינור" להעברת כספי הפיצוי להם היו זכאים.

יש ליתן את הדעת לעובדה כי מעשים אלו אינם פוגעים אך ורק באמון קורבנות העבירה במערכת המשפט, אלא באמונו של הציבור כולו.

על החומרה הרבה במעשים אלה עמד בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין, וכך לדוגמא צוין בע"פ 7090/06 פרידמן נ' מדינת ישראל (16.10.2007):

"המערער מעל באמונם של לקוחות אשר שכרו את שרותיו כעורך-דין, ובאחדים מהמקרים תוצאות מעשיו גרמו לאותם לקוחות תמימים נזקים קשים. אולם, לא רק את שמו הכתים המערער, אלא גם את שמו הטוב של ציבור שלם העושה מלאכתו נאמנה, הואיל ונשמת אפו של מקצוע עריכת הדין הוא האמון שהציבור נותן בו, והתנהגות מן הסוג בה חטא המערער, עלולה לערער אמון זה מן היסוד. זאת ועוד, המערער לא כשל באופן חד פעמי וחריג, אלא בשורה ארוכה מאד של עבירות אשר נמשכו מספר שנים, וקדמו להן מחשבה ותכנון. התנהגות כה קשה וחריגה חייבה את בית המשפט המחוזי להגיב עליה ביד קשה, הן כדי לגמול למערער על מעשיו, והן כדי להרתיע את הרבים, ומכאן מסקנתנו כי דינו של הערער להידחות, וכך אנו עושים".

במסגרת ע"פ 10996/03 נרקיס נ' מדינת ישראל (27.11.2006) נקבעו הדברים הבאים:

המערער הינו עורך דין, החב חובות אתיקה מקצועית מכח השתייכותו לציבור עורכי הדין. העבירות החמורות שעבר פוגעות בכללי יסוד של הגינות ויושר החלים על עורך דין, וגרמו פגיעה קשה למעמד מקצוע עריכת הדין, ולדמותו של ציבור עורכי הדין בעיני הציבור בישראל. הן יצרו סדק של אי אמון

בהגנות וביושרה המוחלטת הנדרשים מעורך דין המקבל על עצמו תפקיד אמון מיוחד. סדרי הגודל האדירים של המעילה, והבוטות המיוחדת שאפיינה את דרך שליחת היד ברכוש לא לו, מעמידים את העבירות שביצע המערער בהיותו עורך דין ברף העליון של החומרה."

וכך נקבע בע"פ 755/10 חמדאן נ' מדינת ישראל (24.11.2010):

"אנו מוכנים להניח כי המערער נקלע למצוקת-אמת כתוצאה מאי-יכולתו לעמוד בהתחייבויות אותן נטל על עצמו בעידודם של פרנסי ציבור בלוד. אולם, אין מתקנים עוול בעוול אחר, ובמיוחד מצווה להימנע מכך עורך דין החב חובת נאמנות ללקוחותיו. אותם לקוחות, כך יש להניח, הינם אנשים קשיי יום שחסכו אגורה לאגורה כדי לרכוש קורת גג לראשם. את הכסף הזה או חלקו הם הפקידו בידיו של המערער, מתוך אמונה שיעשה בו רק במסגרת השליחות מכוחה פעל. המערער לא נהג כך, וכתוצאה מכך הסבו מעשיו נזק לרבים".

הפרמטר השני - סכום הגניבה.

בין אם אתייחס לסכום הגניבה הכולל בסך 1,220,503 ₪ ובין אם אבחן את הסכומים שגנבה הנאשמת בכל אישום ואישום, דומני כי מתקבלת מסקנה לפיה מדובר בסכום משמעותי אשר די בו על-מנת להוביל לדחיית המתחם המוצע על-ידי הסנגורית. גניבה בהיקף האמור, פוגעת פגיעה קשה בערך של שמירה על קניינו של אדם, והדברים יפים במיוחד לאישום הראשון, שם עמד סכום הגניבה על 318,025 ₪, ולאישום השני, שם עמד סכום הגניבה על 797,439 ₪.

הפרמטר השלישי - מיהותם של קורבנות העבירה.

במקרה דנן, אין מדובר ב"עוקץ" חברות עתירות ממון או בגניבת סכומי כסף זניחים מאנשים אמידים, אלא בגזילת כספי פיצויים שנועדו לאפשר לקורבנות העבירה לממן טיפולים רפואיים ורגשיים על-מנת להיטיב את מצבם בעקבות האירוע הקשה אותו חוו על בשרם או באמצעות פגיעה בבני משפחתם (ראה האישום השני). גניבה מהסוג האמור, שהיא בבחינת "כבשת הרש", פוגעת פגיעה קשה יותר בערכים המוגנים, ובעלת משמעות לא מבוטלת בקביעת מתחם העונש ההולם. ראיתי להפנות בהקשר זה להצהרות נפגעי העבירה אשר מלמדות על הכאב שגרמה להם הנאשמת בהתנהלותה, ועל הקושי להתנהל ללא סכומי הפיצוי להם היו זכאים, ודומני כי הדברים מדברים בעד עצמם.

דגש מיוחד מצאתי ליתן להתנהלות הנאשמת ביחס לאישום השני, עת גזלה את כספי הפיצויים שנועדו לאפשר טיפול רפואי הולם בפעוט בן 4, שעבר פגיעה קשה בראשו. הנאשמת טענה בפני הורי הפעוט כי על כספי הפיצויים להיות מוחזקים אצלה משך שנים ארוכות (עד הגיעו של הפעוט לגיל 18), ולאורך התקופה גנבה את הכסף ועשתה בו שימוש לצרכים פרטיים. לא ניתן להפריז בתיאורים הממחישים את עוצמת הפגיעה בערכים

המוגנים בכלל, ובקורבנות העבירה באישום זה בפרט.

הפרמטר הרביעי - רמת התחכום.

אני נוטה לקבל את העמדה לפיה אין מדובר בעבירות מתוחכמות, שכן מדובר בכספים שהועברו אל הנאשמת מכוח היותה באת-כוח קורבנות העבירה בהליכים אזרחיים, ונלקחו על-ידה. יחד עם זאת, דווקא משום הפשטות בה יכול עורך דין לגזול את כספי הפיצויים המשולמים ללקוחותיו, סבורני כי אין משקל משמעותי לעובדה כי מדובר בעבירה "לא מתוחכמת". יתרה מכך, קיים משקל מסוים לחומרה להתנהלות הנאשמת לאחר הגניבה, בכך שהובילה את קורבנות העבירה בכחש, ובכך מנעה מהם לנקוט בהליכים מתאימים בסמוך למועד הגניבה, שאז יתכן וניתן היה לחלץ מידה חלק מכספי העבירה.

הפסיקה הנוהגת

10. בהתאם לעקרונות תיקון 113, יש להתחשב, במסגרת קביעת מתחמי הענישה, גם בפסיקה הנוהגת, ומתוך כלל פסקי הדין שהגישו הצדדים ואחרים מצאתי כרלוונטיים את הבאים:

ע"פ 5809/19 **תמר בן-אלי נ' מדינת ישראל** (20.1.2020) - במקרה זה דובר בעורכת דין שמונתה על-ידי בית המשפט כאפוטרופסית על חסויים, ומעלה באמונם ובכספם בהיקף של 553,000 ₪. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 3 שנות מאסר ל- 5 שנות מאסר, וגזר על הנאשמת **עונש של 3.5 שנות מאסר**. יצוין, כי במקרה זה הפקידה הנאשמת כמעט מחצית מסכום הגניבה (230,000 ₪) בקופת בית המשפט לטובת פיצוי המתלוננים. בית המשפט העליון העמיד את העונש **על 3 שנות מאסר**.

ע"פ 1082/14 **ג'אסר נ' מדינת ישראל** (23.7.2015) - עו"ד אשר ייצג שני בנקים, נקט בפעולות מרמה שונות וגרף לכיסו כ-21 מיליון ש"ח. בית המשפט המחוזי גזר עונש של **9 שנות מאסר**. בית המשפט העליון דחה את הערעור.

ע"פ 72/14 **חוסאם נ' מדינת ישראל** (2.4.2015) - באותו מקרה דובר בעו"ד אשר הורשע בשורה של עבירות מס, זיוף ומרמה ביחס למספר מתלוננים, ונדון בבית המשפט המחוזי **לעונש של 7 שנות מאסר**. בית המשפט העליון העמיד את העונש **על 6 שנות מאסר**.

רע"פ 5423/14 **קופרמן נ' מדינת ישראל** (29.9.2014) - נאשם אשר קיבל רישיון לניהול תיקי השקעות, ונקט בפעולות מרמה שונות כלפי 14 מתלוננים בהיקף של 5 מיליון ש"ח. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והעמיד את העונש **על 75 חודשי מאסר**. בית המשפט העליון דחה

את בקשת רשות הערעור.

ע"פ 5115/12 **מדינת ישראל נ' נילמן** (10.6.2013) - באותו מקרה דובר בעורכת דין שמונתה על-ידי בית המשפט לענייני משפחה כאפוטרופסית של חסויים, וביצעה בצוותא עם שניים אחרים, עבירות של גניבה וזיוף בהיקף של 7.25 מיליון ₪. בית המשפט המחוזי גזר עליה **עונש של 7.5 שנות מאסר**. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והעמידו **על 9 שנות מאסר**.

ע"פ 2143/10 **שלום נ' מדינת ישראל** (20.1.2011) - הנאשם, עו"ד במקצועו, הורשע בעבירות זיוף ומרמה בהיקף של 1.3 מיליון ש"ח (מתלונן בודד). בית המשפט המחוזי גזר עונש של **55 חודשי מאסר**. בית המשפט העליון דחה את הערעור.

ע"פ 2037/05 **מכנס נ' מדינת ישראל** (28.11.2007) - עו"ד אשר גנב מכספי עיזבון אותו ניהל סכום של כ-11 מיליון ש"ח. בית המשפט המחוזי גזר עונש של **7 שנות מאסר**. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם ביחס להכרעת הדין, אולם הקל בעונש והעמידו **על 5 וחצי שנות מאסר**.

בפסק הדין בעניין **פרידמן** שהוזכר לעיל (ע"פ 7090/06), דובר היה בעורך דין שהורשע בגניבת כספי לקוחותיו בהיקף של למעלה ממיליון ש"ח. בית המשפט המחוזי גזר עליו עונש של **6 שנות מאסר**. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם.

בפסק הדין בעניין **נרקיס** שהוזכר לעיל (ע"פ 10996/03), דובר היה בעורך דין שהורשע בבית המשפט המחוזי בשישה אישומים שעניינם עבירה של גניבה בידי עובד ציבור וכן מרמה והפרת אמונים, וזאת ביחס לפעולותיו כמנהל עיזבון, כאשר על-פי ממצאי הכרעת הדין גנב הנאשם סכום של 2,376,581 ש"ח (סכום שהיה שווה בערכו, באותה תקופה, למיליון דולר). בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם **4 שנות מאסר**, ובית המשפט העליון, הגם שמצא כי יש מקום לזכות את הנאשם מהרשעתו בעבירות של מרמה והפרת אמונים, הותיר את העונש על כנו.

בפסק הדין בעניין **חמדאן** שהוזכר לעיל (ע"פ 755/10), דובר בעורך דין שגנב מלקוחותיו סכומי כסף שונים אותם אמור היה להחזיק בנאמנות, בהיקף של 1.4 מיליון ש"ח. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם **5.5 שנות מאסר**, ובית המשפט העליון דחה את הערעור.

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

11. על יסוד האמור לעיל, ותוך שאני נותן ביטוי לעוצמת הערכים המוגנים שנפגעו, להיקף הנזק שגרמה

הנאשמת לקורבנותיה, למיהות קורבנותיה, ולפסיקה הנוהגת כפי שנסקרה לעיל, ראיתי לאמץ את עמדת התביעה ביחס לרף התחתון של מתחם העונש ההולם, ולהעמידו על 3 שנות מאסר. **באשר לרף העליון, ראיתי להעמידו על 6 שנות מאסר.**

קביעת העונש המתאים

12. בבואי לבחון את העונש המתאים לנאשמת, נתתי דעתי למספר נתונים:

(א) **הודאת הנאשמת** - ככלל, יש מקום להתחשב בהודאה וקבלת האחריות, וכך יש לעשות גם במקרה דנן. יחד עם זאת, דומני כי שעה שמדובר בגניבה מהסוג האמור, בסכומים כה משמעותיים, ובקורבנות העבירה אשר נגזלו מהם כספי הפיצויים להם היו זכאים וזקוקים, ההודאה אינה "שלמה" ללא השבת סכום הכסף, ולו באופן חלקי. משכך, ואף שיש מקום ליתן משקל להודאה, לא ניתן להעניק לה את המשקל המקסימאלי.

(ב) **גילה של הנאשמת, נתוניה האישיים ומצבה הרפואי** - יש מקום להתחשבות מסוימת בגילה של הנאשמת, בנתוניה האישיים ובמצבה הרפואי כפי שאלה נסקרו על-ידי הסנגורית ותועדו במסמכים הרפואיים. יש אף לציין כי שעה שעומד על הפרק עונש מאסר מאחורי סורג ובריא, ברור כי ריצויו בגיל מתקדם, ובמצב בריאותי מורכב, קשה עוד יותר. נתתי דעתי לעובדה כי רישיון עריכת הדין של הנאשמת נשלל לצמיתות, אך אין בנתון זה, לטעמי, כדי להשפיע על העונש המתאים.

(ג) **העדר הרשעות קודמות** - ככלל, קביעת העונש המתאים מושפעת גם מהשאלה האם מדובר ב"עבריין חוזר" או באירוע חד פעמי בנוף חייו של העבריין. במקרה דנן, אין ספק כי מדובר בנאשמת ללא הרשעות קודמות, ויש מקום להתחשבות מסוימת בנתון זה. עם זאת, דומני כי ריבוי האירועים המפורטים בכתב האישום, מקשה ליתן משקל משמעותי לעברה הנקי של הנאשמת, מה גם שממילא, מדובר בנתון כמעט "סטנדרטי" עת מדובר בעבירות המבוצעות על-ידי עורכי דין ביחס ללקוחותיהם.

13. לאור האמור לעיל, ראיתי לגזור על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. 4.5 שנות מאסר לריצויו בפועל (54 חודשים).

הנאשמת תתייצב ביום 3.7.22 בשעה 08:30 במתקן ניצן או במתקן אחר עליו יורה שב"ס בהליך המיון המוקדם, ככל שייערך כזה.

ב. 9 חודשי מאסר אולם הנאשמת לא תישא עונש זה אלא אם תעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורה עבירת מרמה מסוג פשע או עבירת רכוש מסוג פשע.

ג. 5 חודשי מאסר אולם הנאשמת לא תישא עונש זה אלא אם תעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורה עבירת מרמה מסוג עוון או עבירת רכוש מסוג עוון.

ד. פיצוי לקורבנות העבירה כמפורט להלן:

קורבן העבירה באישום הראשון - סך של 258,000 ₪.

קורבן העבירה באישום השני - סך של 258,000 ₪.

קורבן העבירה באישום הרביעי - סך של 12,000 ₪.

קורבן העבירה באישום החמישי - סך של 61,000 ₪.

קורבן העבירה באישום השישי - סך של 33,000 ₪.

הפיצוי לכל קורבנות העבירה ישולם עד ולא יאוחר מיום 1.8.22.

ניתן צו למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה ו/או התביעה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ט' אייר תשפ"ב, 10 מאי 2022, במעמד הצדדים.

**בני שגיא, שופט
סגן נשיא**